

Recordbedrag aan dividend in 2005

Jos van Heiningen

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Voorburg/Heerlen, 2006.
Bronvermelding is verplicht. Verveelvoudiging voor eigen gebruik of intern gebruik is toegestaan.

Verklaring der tekens

.	= gegevens ontbreken
*	= voorlopig cijfer
x	= geheim
–	= nihil
–	= (indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	= het getal is minder dan de helft van de gekozen eenheid
niets (blank)	= een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2005–2006	= 2005 tot en met 2006
2005/2006	= het gemiddelde over de jaren 2005 tot en met 2006
2005/'06	= oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz. beginnend in 2005 en eindigend in 2006
2003/'04–2005/'06	= boekjaar enz., 2003/'04 tot en met 2005/'06

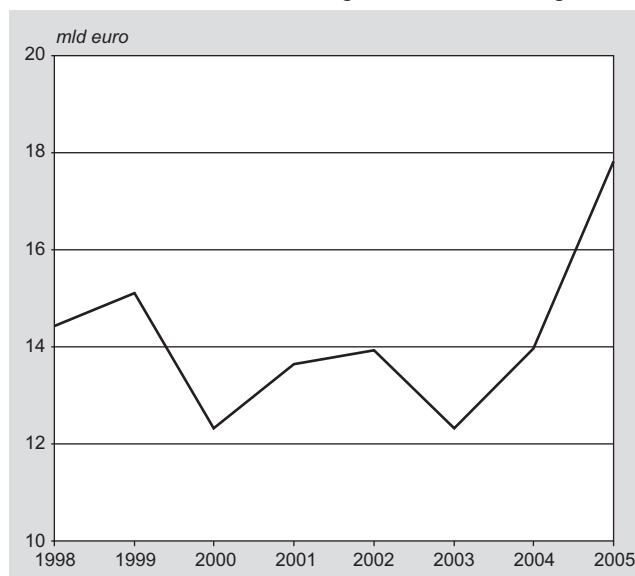
In geval van afronding kan het voorkomen dat de totalen niet geheel overeenstemmen met de som der opgetelde getallen.

Verbeterde cijfers in de staten en tabellen zijn niet als zodanig gekenmerkt.

De Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen keerden in 2005 bijna 18 miljard euro aan dividend aan hun aandeelhouders uit. De sectoren Verzekeraars en Delfstoffenwinning namen daarvan 60 procent voor hun rekening.

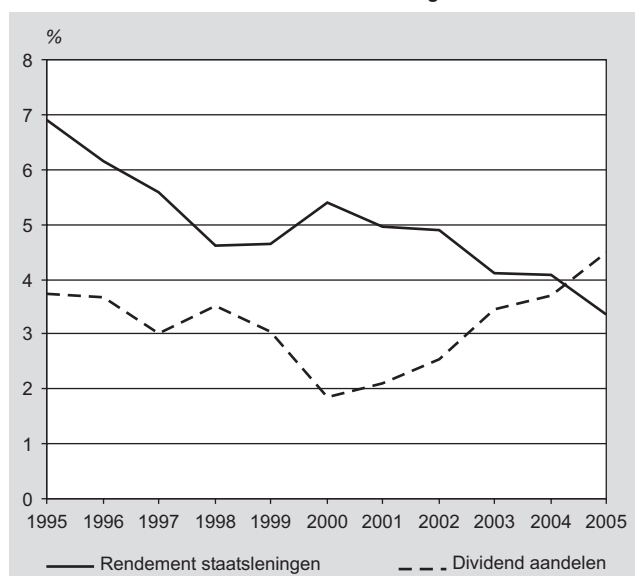
In 2005 hebben de Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen bijna 18 miljard euro aan dividend aan aandeelhouders uitgekeerd. Dat gebeurde na een aantal jaren waarin het uitgekeerde dividendbedrag rond de 14 miljard schommelde.

1. Totaal dividend Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen

Het totaal rendement op aandelen wordt bepaald door de koersveranderingen en het uitgekeerde dividend. De koersen van Nederlandse aandelen zijn in 2005 gemiddeld met ruim een kwart gestegen. Aan het eind van de jaren negentig lag het dividend als percentage van de totale beurswaarde rond de 3,5. Na een dip in de eerste jaren van 2000 is het nu gestegen tot een recordhoogte van 4,5. Het dividendpercentage op aandelen ligt in 2005 zelfs boven het rendement op staatsleningen. Dit is in de laatste veertig jaar niet voorgekomen. De belegging in staatsobligaties geldt als de meest solide belegging en het percentage van de staatsleningen wordt vaak gebruikt om het rendement van andere beleggingsvormen tegen af te zetten.

2. Dividend aandelen en rendement staatsleningen

Veel dividend bij Verzekeraars en Delfstoffen

Vooral de sectoren Verzekeraars en Delfstoffenwinning keren grote dividendbedragen aan hun aandeelhouders uit. Samen betalen deze sectoren 60 procent van het dividend van Nederlandse ondernemingen. Bij de Verzekeraars gaat het om iets meer, bij de Delfstoffen om iets minder dan 5 miljard euro. De sectoren Handel en Bouwnijverheid blijven hier ver achter met iets meer dan 100 miljoen euro.

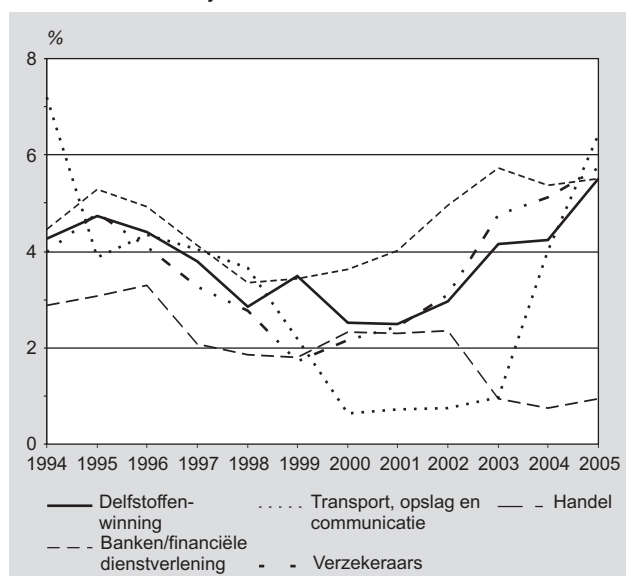
Wanneer echter het dividend wordt berekend als percentage van de beurswaarde, is in 2005 de sector Transport, opslag en communicatie koploper. Deze sector keerde 6,4 procent van de beurswaarde aan dividend uit. De financiële sector (banken en verzekeraars) en de sector Delfstoffenwinning volgen met een percentage van 5,5. De sector Handel sluit de rij met nog geen 1 procent.

Tabel 1
Overzicht beurswaarde en dividenden Nederlandse ondernemingen genoteerd aan EURONEXT Amsterdam

Bedrijfstak	Beurswaarde ultimo 2004	Dividend 2005	
		mln euro	%
Basisgoederen	16 062	589	3,67
Consumentengoederen	49 411	1 472	2,98
Kapitaalgoederen	37 342	689	1,85
Bouwnijverheid en installatiebedrijven	2 779	111	3,99
Delfstoffenwinning	88 161	4 868	5,52
Handel	14 736	137	0,93
Transport, opslag en communicatie	31 681	2 037	6,43
Niet-financiële dienstverlening	31 820	831	2,61
Banken en financiële dienstverlening	34 504	1 904	5,52
Verzekeraars	90 389	5 172	5,72

Over de lange termijn blijkt het dividendrendement voor de sector Transport, opslag en communicatie fors te schommelen. De jaren 1994 en 2005 waren topjaren; de tussenliggende periode laten lage dividendpercentages zien. Dieptepunten waren de jaren 2000 t/m 2003 met een percentage beneden de 1 procent. De bedrijfstakken Delfstoffenwinning en Banken vertonen over de periode 1994–2005 wel een redelijk stabiele ontwikkeling. De dividendpercentages schommelen rond de 4 procent.

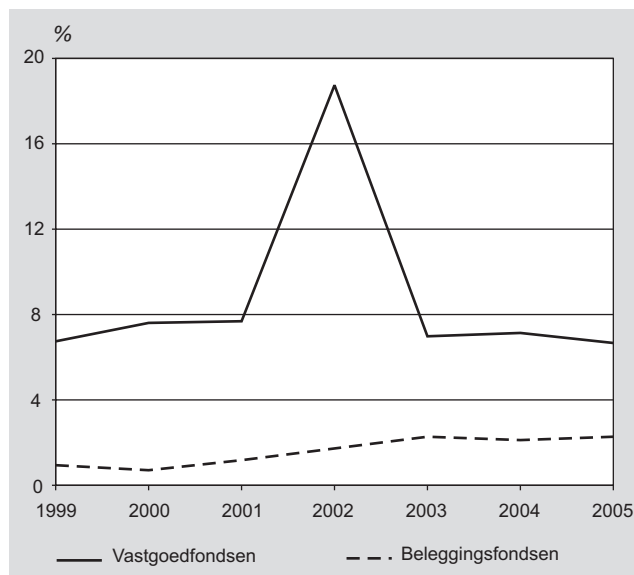
3. Dividend naar bedrijfstak

Hoogste dividendpercentages bij vastgoedfondsen

Beleggers die op zoek waren naar de hoogste dividendpercentages moesten het echter zoeken bij de beleggingsfondsen die in vastgoed beleggen. Deze vastgoedfondsen geven al jaren een stabiel dividendrendement van ongeveer 7 procent. Uitschieter is 2002 met ruim 17 procent. Dit wordt veroorzaakt door superdividenden van de verschillende Rodamco-vastgoedfondsen. Het rendement van de beleggingsfondsen die niet in vastgoed beleggen, ligt met 2 procent een stuk lager.

4. Dividend beleggings- en vastgoedfondsen

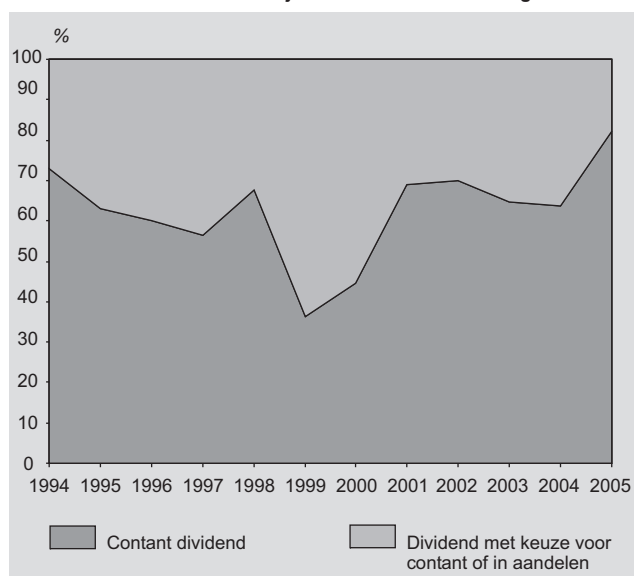

Keuzedividend op zijn retour

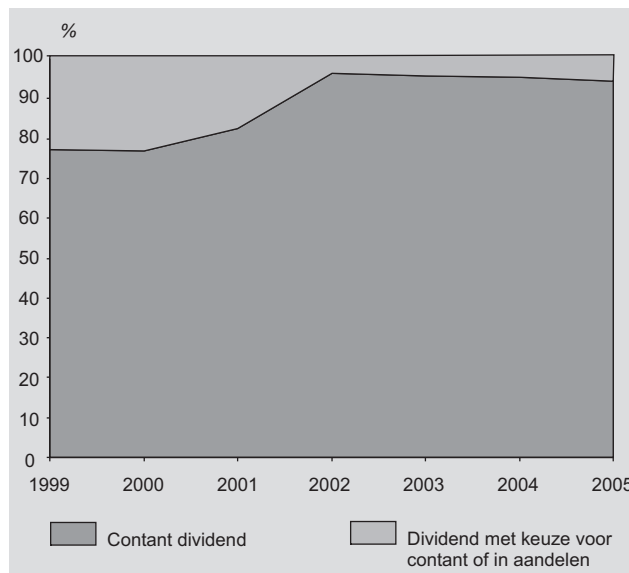
Naast contant dividend hebben Nederlandse bedrijven hun aandeelhouders jarenlang de mogelijkheid geboden om hun dividend naar keuze in aandelen of in contanten op te nemen. Dit keuzedividend was voor bedrijven een manier om de winst in de onderneming te houden voor verdere investeringen. Het kiezen voor dividend in aandelen had tot 2001 een fiscaal voordeel, waardoor de keuze voor aandelen vooral aantrekkelijk was voor particuliere beleggers.

De laatste jaren hebben de financiële positie van de ondernemingen en het nieuwe belastingstelsel er toe geleid dat het keuzedividend een kleiner gedeelte is gaan uitmaken van het totale dividend.

5. Contant en keuzedividend bij Nederlandse ondernemingen

6. Contant en keuzedividend bij beleggingsfondsen

Bedrijven staan onder druk van hun aandeelhouders om hun overvloedige kasgeld uit te keren en om verwatering van de winst tegen te gaan. Verwatering van de winst ontstaat als de totale winst gelijk blijft bij een stijgend aantal uitstaande aandelen; hierdoor zakt de winst per aandeel. Bedrijven kunnen dit voorkomen door de aandeelhouders geen keuzedividend meer aan te bieden of de aandelen die voor deze keuze nodig zijn op de markt in te kopen.

Inloed nieuw belastingstelsel

In 2001 heeft een herziening van het Nederlandse belastingstelsel plaatsgevonden. Voor 2001 werden het vermogen en de inkomsten uit vermogen apart behandeld. Op het vermogen werd een belasting geheven van 0,8 procent. De inkomsten uit vermogen (rente en dividend) vielen onder de progressieve inkomstenbelasting. Dit leidde tot een groot aantal financiële producten, zoals vermogensgroefondsen, die tot doel hadden de belastingdruk te verlagen. Een ander gevolg was dat aandeelhouders van bedrijven de keus kregen tussen dividend in contanten en dividend in aandelen ten laste van de agioreserve. Dit dividend in aandelen werd door de fiscus niet als inkomsten uit vermogen gezien, maar als een terugbetaling van eerder betaald geld. Het viel daarmee niet onder de progressieve inkomstenbelasting.

In het nieuwe belastingstelsel wordt het vermogen ondergebracht in een aparte box, waarbij er een belastingpercentage moet worden betaald van 30 procent over de fictieve opbrengst van 4 procent. Deze fictieve opbrengst wordt berekend over het gemiddelde vermogen in het jaar. Dit heeft tot gevolg dat het voor Nederlandse particuliere beleggers niet meer uitmaakt of en hoeveel dividend en rente wordt ontvangen.

Vooral bij beleggingsfondsen waarin relatief veel Nederlandse particulieren beleggen, leidde dit tot een verschuiving in het dividendbeleid. Zij betaalden meer dividend in contanten uit.

Methode

Dit artikel gaat over de ontwikkelingen met betrekking tot de dividendbetalingen op gewone aandelen. In de populatie worden alle op Euronext Amsterdam genoteerde fondsen meegenomen die statutair in Nederland zijn gevestigd. De dividendbetalingen per aandeel worden gepubliceerd in de Officiële Prijscourant, een dagelijkse uitgave van Euronext Amsterdam.

Dividendbedrag

Het dividendbedrag wordt berekend door het aantal genoteerde uitstaande aandelen te vermenigvuldigen met de uitkering per aandeel. Uitkeringen in andere valuta worden omgerekend naar euro's met de op dat moment geldende valutakoers. Uitkering in aandelen wordt niet als dividend beschouwd.

Gemiddeld dividendpercentage

Het gemiddelde dividendpercentage wordt berekend door het totale dividendbedrag te delen door de beurswaarde (ultimo) van het voorafgaande jaar.

Rendement staatsleningen

Hier wordt het effectief rendement gebruikt van de meest recent geplaatste 10-jarige staatslening

Beurswaarde

De beurswaarde wordt berekend door het aantal genoteerde aandelen te vermenigvuldigen met de laatste koers. Als bron voor het aantal genoteerde aandelen wordt de dagelijkse publicatie in de Officiële Prijscourant genomen. Voor open end beleggingsfondsen worden naast de Officiële Prijscourant ook rapportages van de fondsen zelf als bron gebruikt, zoals (half)jaarverslagen, persberichten en websites. Voor beurswaarde wordt ook vaak de term koerswaarde gebruikt.

Keuzedividend

Keuzedividend is dividend waarbij door de onderneming aan de aandeelhouder de keuze wordt gegeven om het dividend (of een gedeelte ervan) in aandelen te ontvangen.

Bedrijfstakingen

Voor deze statistiek zijn de Nederlandse ondernemingen die op EURONEXT Amsterdam zijn genoteerd ingedeeld naar tien bedrijfstakingen.

Fondsen genoteerd op EURONEXT Amsterdam, ultimo 2005

Delfstoffenwinning

Royal Dutch Shell (Class A)

Consumentengoederenindustrie

Accell Group

Blydenstein-Willink

Crucell

CSM

Dico International

Fornix BioSciences

Gamma Holding

Heineken

Kon. Grolsch

Kon. Numico

Kon. Ten Cate

Kon. Wessanen

Nutreco Holding

Unilever

Kapitaalgoederenindustrie

ASM International

ASM International
BE Semiconductor Industries
DNC De Nederlanden Compagnie
Draka Holding
Exendis
Kon. Philips Electronics
NEDAP
Neways Electronics Int.
Simac Techniek
Stork
TKH Group

Basisindustrie

Airspray
Akzo Nobel
Crown Van Gelder
De Vries Robbe Group
Gouda Vuurvast Holding
Holland Colours
Hunter-Douglas
Kendrion
Kon. DSM
Kon. Nedschroef Holding
Nyloplast
Porceleyne Fles

Bouwnijverheid en installatiebedrijven

Ballast Nedam
Batenburg Beheer
Boskalis Westminster
Heijmans
Imtech
Kon. Bam Groep

Transport, opslag en communicatie

HES Beheer
Kon. Frans Maas Beheer
Kon. KPN
Kon. Vopak
KPNQwest
Priority Telecom
Smit International
TNT
Univar
VersaTel Telecom International

Niet-financiële dienstverlening

AFC Ajax
AM
AND Int. Publishers
Arcadis
Baan Company
Blue Fox Enterprises
Brunel International
C/tac
Centric KSI Holding
DOCdata
DPA Holding
ENDEMOL
Exact Holding
Fugro
Getronics
Grontmij
HITT
ICT Automatisering
InnoConcepts
Jetix Europe
Kon. Brill
Magnus
Management Share

Ordina
Pharming Group
Randstad Holding
Reed Elsevier
Rood Testhouse
RSDB
Seagull Holding
Tele Atlas
Telegraaf Media Groep
TIE Holding
TomTom
Unit 4 Agresso
USG People
Vedior
VNU
Wegener
Wolters-Kluwer

Handel

Ahold
Alanheri
Amsterdam Commodities
Athlon Holding
Beter Bed Holding
Buhrmann
Ceteco
Eriks Group

Hagemeyer
Kon. Econosto
Laurus
Macintosh Retail Group
McGregor Fashion Group
OPG Group
Reesink
Samas-Group
Schuitema
Sligro Food Group
Stern Groep

Banken en overige financiële dienstverlening

ABN AMRO Holding
Bever Holding
Binck
Emba
KAS Bank
Kon. Begemann Groep
Van der Hoop Bankiers
Van der Moolen Holding
Van Lanschot

Verzekeraars

AEGON
Fortis
ING Groep